МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ім. М.І. ПИРОГОВА

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор ЗВО з науково-педагогічної
роботи і міжнародних зв'язків
_____ Інна АНДРУШКО
"_____" _____2024 року

ОК4 НАПИСАННЯ, ФІНАНСУВАННЯ ТА УПРАВЛІННЯ НАУКОВИМИ ПРОЕКТАМИ, РЕЄСТРАЦІЯ ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
з підготовки доктора філософії
на третьому (освітньо-науковому) рівні
вищої освіти галузі знань_
22 Охорона здоров'я
(шифр і назва галузі знань)
Спеціальності 221 Стоматологія
(код і найменування
спеціальності)

2024 рік

Робоча програма з дисципліни **«Написання, фінансування та управління науковими проектами, реєстрація прав інтелектуальної власності»** з підготовки доктора філософії на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти, галузі знань 22 Охорона здоров'я Спеціальності 221 Стоматологія

„27" серпня 2024 року - 15с..

Розробники:
зав.кафедрою, д.мед.н., професор ЗВО Ігор СЕРГЕТА
к.мед.н., доцент ЗВО Ольга БРАТКОВА

Робоча програма обговорена на засіданні **кафедри загальної гігієни та екології**

Протокол від 28 серпня 2024 року № 1

Завідувач кафедри загальної гігієни та екології

28 серпня 2024 року (проф. ЗВО Ігор СЕРГЕТА)

Схвалено методичною радою медико-теоретичних дисциплін Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова за напрямом підготовки третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти у галузі знань 22 Охорона здоров'я

Протокол №1 від "____" _____ 2024 року

Голова (проф. ЗВО Олександр ОЧЕРЕДЬКО)

"____" _____ 2024 року

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни «Написання, фінансування та управління науковими проектами, реєстрація прав інтелектуальної власності» складена на основі:

освітньо-наукової програми «Стоматологія» підготовки фахівців третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти освітньої кваліфікації «Доктор філософії у стоматології», галузі знань 22 «Охорона здоров'я» спеціальності 221 «Стоматологія» у ВНМУ ім. М.І. Пирогова;

навчального плану для спеціальності 221 «Стоматологія» на 2024-2025 навчальний рік;

чинного положення про організацію освітнього процесу у Вінницькому національному медичному університеті ім. М.І. Пирогова;

примірної програми навчальної дисципліни «Написання, фінансування та управління науковими проектами, реєстрація прав інтелектуальної власності» підготовки фахівців фахівців третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти освітньої кваліфікації «Доктор філософії у стоматології», галузі знань 22 «Охорона здоров'я» спеціальності 221 «Стоматологія».

1. Опис навчальної дисципліни (анотація)

Освітньо-науковий рівень вищої освіти передбачає здобуття особою теоретичних знань, умінь, навичок та інших компетентностей, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, оволодіння методологією наукової та педагогічної діяльності, а також проведення власного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення (Закон України «Про вищу освіту», 2014).

Програма є частиною освітньої програми підготовки докторів філософії в рамках професійної спеціалізації, і розрахована на 1,5 кредитів, які засвоюються протягом 2 року.

Предметом вивчення даного курсу є вивчення особливостей організації наукової діяльності на сучасному етапі розвитку суспільства, вивчення можливостей державної і міжнародної дослідницької інфраструктури, методів залучення до світового дослідницького простору, фінансового забезпечення наукової та науково-технічної діяльності, методології проектного менеджменту, реєстрації прав інтелектуальної власності

Міждисциплінарні зв'язки: відповідно до навчального плану вивчення навчальної дисципліни «Написання, фінансування та управління науковими проектами, реєстрація прав інтелектуальної власності» здійснюється, коли аспірантом набуті відповідні знання з основних базових дисциплін на ІІ рівні вищої освіти, а також дисциплін: Історія філософії, як методологічна основа розвитку науки та цивілізації, Англійська мова у науково-медичному спілкуванні, медична етика та деонтологія, Культура мови лікаря: термінологічний аспект, Публікаційна активність та наукометричні бази даних, Біоетичні та медико-правові основи наукових досліджень, з якими інтегрується програма. У свою чергу, навчальна дисципліна «Написання, фінансування та управління науковими проектами, реєстрація прав інтелектуальної власності» формує засади поглибленого вивчення аспірантом наступних дисциплін: гігієна та екологія, соціальна медицина, організація та економіка охорони здоров'я, громадське здоров'я, менеджмент охорони здоров'я, міжнародний маркетинг, медична статистика тощо.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

2.1. Метою навчальної дисципліни «**Написання, фінансування та управління науковими проектами, реєстрація прав інтелектуальної власності**» є ґрунтовне вивчення аспірантами та іншими категоріями осіб, які навчаються, теоретико-методологічних основ наукового дослідження, оволодіння комплексною методикою самостійного наукового дослідження в галузі медичних наук, оволодіння методикою написання та управління науковими проектами, навичками залучення джерел фінансування наукових проектів, підготовки проектних пропозицій, формування міждисциплінарних проектних команд, здійснення ефективного проектного менеджменту та сприяння академічній мобільності науковців.

2.2. До **основних завдань навчальної дисципліни** слід віднести:

- ознайомлення аспірантів та інших категорій осіб, які навчаються, з теоретико-методологічними засадами сучасної медичної науки, її понятійно-термінологічним апаратом, особливостями процесу наукового пізнання, основними методами та засобами наукового дослідження з комплексу проблем теоретичної, клінічної та профілактичної медицини, вимогами до оприлюднення, оформлення та апробації результатів наукового дослідження,
- формування умінь і навичок проведення самостійного наукового дослідження, відпрацювання умінь і навичок щодо складання програми дослідження, підбору інформаційних джерел, вибору методики і методів досліджень, аналізу та узагальнення результатів, оформлення матеріалів дослідження, публікації та апробації основних положень самостійної науково-дослідної роботи,
- закріплення набутих знань, умінь і навичок щодо методики дослідження, написання наукових статей та дисертаційних робіт, оформлення наукових впроваджень,
- оволодіння методикою написання та управління науковими проектами, навичками залучення джерел фінансування наукових проектів, підготовки проектних пропозицій, формування міждисциплінарних проектних команд, здійснення ефективного проектного менеджменту та сприяння академічній мобільності науковців. тощо.

2.3. Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у Стандарті).

Згідно з вимогами стандарту дисципліна забезпечує набуття студентами компетентностей:

Інтегральна компетентність. Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми стоматології і дотичні міждисциплінарні проблеми, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

Загальні компетентності

ЗК01. Здатність розв'язувати комплексні задачі на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням професійної етики та академічної доброчесності.

ЗК02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК03. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК04. Здатність працювати в міжнародному контексті.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК)

СК01. Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання в стоматології і дотичних до неї суміжних напрямів медицини і можуть бути опубліковані у провідних міжнародних наукових виданнях.

СК02. Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні інноваційні проекти в сфері стоматології та дотичні до них міждисциплінарні проекти.

СК03. Здатність презентувати та обговорювати результати наукових досліджень та інноваційних проєктів у сфері стоматології усно і письмово державною мовою та однією з офіційних мов Європейського Союзу, оприлюднювати результати досліджень у провідних міжнародних наукових виданнях.

СК05. Здатність генерувати нові ідеї щодо розвитку теорії та практики стоматології, виявляти проблеми, ставити та вирішувати проблеми дослідницького характеру в галузі охорони здоров'я, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень в стоматології.

СК06. Здатність застосовувати сучасні цифрові технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та навчальній діяльності.

СК07. Здатність критично аналізувати, оцінювати і синтезувати нові та комплексні ідеї у сфері стоматології та з дотичних міждисциплінарних питань.

СК08. Здатність до безперервного саморозвитку та самовдосконалення.

СК09. Володіння сучасними методами наукового дослідження.

СК10. Здатність до впровадження нових знань (наукових даних) в науку, освіту та інші сектори суспільства.

Результати навчання:

Інтегративні кінцеві програмні результати навчання, формуванню яких сприяє навчальна

дисципліна:

РН01. Мати концептуальні та методологічні знання зі стоматології та на межі предметних областей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напряму, отримання нових знань та/або здійснення інновацій.

РН02. Глибоко розуміти загальні принципи та методи наук про здоров'я людини, основні тенденції їх розвитку, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних наукових розвідках у сфері стоматології та у викладацькій практиці.

РН04. Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати теоретичного аналізу, експериментальних досліджень, статистичного аналізу даних, наявні літературні дані. і технології пошуку, оброблення та аналізу медико

РН05. Застосовувати сучасні інструменти біологічної інформації, зокрема, статистичні методи аналізу даних великого обсягу та/або складної структури, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи.

РН06. Застосовувати загальні принципи та методи досліджень у сфері охорони здоров'я, а також сучасні методи та інструменти, цифрові технології та спеціалізоване програмне забезпечення для провадження досліджень у сфері стоматології.

РН07. Розробляти та реалізовувати наукові та/або інноваційні проєкти медичної направленості. які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі проблеми у сфері медицини.

РН11. Впроваджувати результати наукових досліджень у освітній процес, медичну практику та суспільство.

Результати навчання для дисципліни:

в результаті вивчення дисципліни студенти повинні:

знати:

загальні відомості про науку та наукові дослідження;

основи законодавства про наукову та наукову-технічну діяльність;

інфраструктуру міжнародного і вітчизняного дослідницького простору;

правила проведення аналізу науково-технічної інформації та патентного пошуку;

основи до розробки теоретичних передумов до виконання наукового дослідження;

методологію наукових досліджень, їх планування та організацію;

основи моделювання процесів;

методику обробки результатів досліджень;

вимоги до оформлення результатів наукових досліджень і проектних пропозицій та критерії їх успішної реалізації;

джерела фінансування наукових проектів, правила зовнішнього та внутрішнього контролю реалізації грантових проектів.

програми підтримки індивідуальної мобільності та розвитку потенціалу вищої освіти;

міжнародні освітні та наукові програми, міжнародне законодавство в сфері грантових та стипендійних програм;

сутність фінансово-кредитних та податкових інструментів державного регулювання у сфері наукової і науково-технічної діяльності.

структуру національної системи класифікації наук та етапи підготовки наукових кадрів в Україні.

специфічні підходи та методики, що стимулюють наукову творчість та пошук нестандартних рішень.

правила формування наукових гіпотез у дослідженнях та методи їх аргументації або спростування.

принципи застосування математичних моделей для ефективної організації експериментальної частини роботи.

розуміння процесів зростання, розпорошення та старіння наукових документів для якісного інформаційного забезпечення дослідження.

чітку послідовність етапів — від конкретизації теми до організаційно-методичної підготовки.

застосування комп'ютерних програм для обробки та аналізу даних, включаючи роботу з безперервними та дискретними змінними.

принципи формування команди, управління ресурсами (кадровими, часовими) та методологію реалізації проектних рішень.

порядок оформлення наукових стажувань, відряджень та механізми ступеневої мобільності.

поняття об’єктів і суб’єктів права інтелектуальної власності, а також їхню роль у соціально-економічному розвитку.

права та обов’язки власників авторських документів, а також механізми захисту цих прав.

процедуру подання заявок на винаходи та корисні моделі, види ліцензій та поняття "ноу-хау" (секрети виробництва).

методику оцінки патентної чистоти об’єктів техніки та правила підготовки ліцензійних паспортів для продажу прав.

вміти:

відбирати та аналізувати інформацію з теми наукового дослідження, формулювати його мету й задачі;

планувати і проводити експериментальні дослідження, обробляти результати вимірювань та оцінювати їх погрішності;

зіставляти результати експериментальних досліджень з теорією та формулювати висновки наукового дослідження;

складати науковий звіт, доповідь, рецензію за результатами наукового дослідження;

оформляти заявку на вабо раціоналізаторську пропозицію;

оцінити потреби, зібрати і проаналізувати інформацію, визначити мету, написати завдання проекту, вміти проводити пошук грантів;

визначати пріоритети наукового дослідження, планувати проектну наукову діяльність;

написати поетапні та підсумкові звіти реалізації проекту.

аналізувати пропозиції вітчизняних і міжнародних програм підтримки освітньої та наукової діяльності;

готувати та подавати проектні грантові пропозиції, формувати стратегічні партнерства для реалізації досліджень та впровадження інновацій.

застосовувати інноваційні та мультидисциплінарні підходи;

управляти людськими ресурсами, формувати команду та взаємодіяти в проектній групі, застосовувати на практиці методологію наукового і проектного менеджменту та управляти ймовірними ризиками.

3. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Програма вивчення дисципліни включає 1 модуль, до складу якого входить 1 змістовий модуль

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 45 годин – 1,5 кредити ЄКТС.

Модуль 1: 45 годин, 1,5 кредити

Опис навчального плану з дисципліни

Структура навчальної дисципліни	**Кількість годин**				**СР**	**Рік навчання**	**Вид контролю**
	Всього годин/ кредитів ECTS	**Аудиторних**					
		Лекцій	**Практичних**	**Семінарські**			
	45 годин/ 1,5 кредити	**20**	**2**	**8**	**15**	**2**	
Модуль 1 Написання, фінансування та управління	45 годин/ 1,5 кредити	20	2	8	15	2	ПК-Диферен-ційований залік

науковими проектами, реєстрація прав інтелектуальної власності							

Примітка: 1 кредит ECTS становить 30 академічних годин.
Аудиторне навантаження становить 66,6%, СРС – 33,3%.

Модуль 1. Написання, фінансування та управління науковими проектами, реєстрація прав інтелектуальної власності

Тема 1. Наука як система знань та сфера людської діяльності. Методологічні основи наукового пізнання та творчості.

Тема 2. Інформаційне забезпечення науково-дослідного процесу. Організація та проведення наукових досліджень. Організаційна стадія науково-дослідного процесу.

Тема 3. Організація та проведення наукових досліджень. Дослідна стадія науково-дослідного процесу.

Тема 4. Організація та проведення наукових досліджень. Завершальна стадія науково-дослідного процесу.

Тема 5. Основи проектного менеджменту.

Тема 6. Планування, ризики та сучасні методи управління науковими проектами.

Тема 7. Державне регулювання у сфері наукової та науково-технічної діяльності. Фінансове забезпечення наукової і науково-технічної діяльності.

Тема 8. Академічна мобільність. Інтернаціоналізація наукових досліджень.

Тема 9. Система інтелектуальної власності.

Тема 10. Захист прав інтелектуальної власності. Авторське право і суміжні права.

Тема 11. Особливості порушення та захисту авторських і суміжних прав у мережі Інтернет.

Тема 12. Право на одержання патенту, право авторства. Реалізація патентних прав.. Передача прав на використання винаходу. Види ліцензій. Секрети виробництва (ноу-хау).

4. Структура навчальної дисципліни

Назва змістових модулів і тем	**Кількість годин денна форма**				
	усього	**у тому числі**			
		л	**п**	**с**	**СРС**
Модуль 1 “ Написання, фінансування та управління науковими проектами, реєстрація прав інтелектуальної власності **”**					
Наука як система знань та сфера людської діяльності. Методологічні основи наукового пізнання та творчості.	3	2			1
Інформаційне забезпечення науково-дослідного процесу. Організація та проведення наукових досліджень. Організаційна стадія науково-дослідного процесу.	2	1			1
Організація та проведення наукових досліджень. Дослідна стадія науково-дослідного процесу.	3	2			1
Організація та проведення наукових досліджень. Завершальна стадія науково-дослідного процесу.	3	2			1
Аналіз одержаних даних. Описова статистика.	3	1	1		1
Основи проектного менеджменту. СРС 1. Планування, ризики та сучасні методи управління науковими проектами	8	2		4	2
Державне регулювання у сфері наукової та науково-технічної діяльності. Фінансове забезпечення наукової і науково-технічної	5	2		2	1

діяльності.					
Академічна мобільність. Інтернаціоналізація наукових досліджень.	5	2		2	1
Система інтелектуальної власності.	3	2			1
Захист прав інтелектуальної власності. Авторське право і суміжні права. СРС 2. Особливості порушення та захисту авторських і суміжних прав у мережі Інтернет	4	2			2
Право на одержання патенту, право авторства. Реалізація патентних прав.. Передача прав на використання винаходу. Види ліцензій. Секрети виробництва (ноу-хау).	3	2			1
Диференційований залік	3		1		2
Аудиторне навантаження – 66,6%, СРС – 33,3%					
Разом за дисципліну	**45**	**20**	**2**	**8**	**15**

5. Теми лекцій

№ п/п	Тема	Кількість годин
1.	Наука як система знань та сфера людської діяльності. Методологічні основи наукового пізнання та творчості.	2
2.	Інформаційне забезпечення науково-дослідного процесу. Організація та проведення наукових досліджень. Організаційна стадія науково-дослідного процесу.	2
3.	Організація та проведення наукових досліджень. Дослідна стадія науково-дослідного процесу.	2
4.	Організація та проведення наукових досліджень. Завершальна стадія науково-дослідного процесу.	2
5.	Основи проектного менеджменту.	2
6.	Державне регулювання у сфері наукової та науково-технічної діяльності. Фінансове забезпечення наукової і науково-технічної діяльності.	2
7.	Академічна мобільність. Інтернаціоналізація наукових досліджень.	2
8.	Система інтелектуальної власності.	2
9.	Захист прав інтелектуальної власності. Авторське право і суміжні права.	2
10.	Право на одержання патенту, право авторства. Реалізація патентних прав.. Передача прав на використання винаходу. Види ліцензій. Секрети виробництва (ноу-хау).	2
	Разом	**20**

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Організація та проведення наукових досліджень. Аналіз одержаних даних. Описова статистика.	1
2.	Диференційований залік	1
	Разом	**2**

7. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Основи проектного менеджменту.	4
2.	Державне регулювання у сфері наукової та науково-технічної діяльності. Фінансове забезпечення наукової і науково-технічної діяльності.	2
3.	Академічна мобільність.	2
	Разом	**8**

8. Теми самостійної роботи

№ з/п	Тема	Кількість годин
1.	Підготовка до практичних та семінарських занять – теоретична підготовка та опрацювання практичних навичок	9
	Опрацювання тем позааудиторної роботи:	
2.	Тема 1. Планування, ризики та сучасні методи управління науковими проектами	2
3.	Тема 2. Особливості порушення та захисту авторських і суміжних прав у мережі Інтернет	2
4.	Підготовка до диференційованого заліку	2
	Разом	**15**

9. Індивідуальні завдання

Підготовка доповідей до участі у засіданнях наукових конференціях, написання наукових статей та тез за результатами наукового практичного дослідження або огляду наукових джерел з певної наукової або практичної проблеми, виготовлення схем, таблиць, мультимедійного забезпечення та відеофільмів з дисципліни.

Основні напрямки науково-практичної діяльності:

1. Функції науки в умовах сучасного інформаційного суспільства.
2. Еволюція наукових знань: від класичної науки до постнекласичної парадигми.
3. Порівняльний аналіз методів активізації творчого мислення в науковій діяльності.
4. Специфіка методології в медичних та біологічних дослідженнях.
5. Мистецтво формування наукової гіпотези: типові помилки та критерії перевірки.
6. Математичне планування експерименту як інструмент оптимізації витрат ресурсів.
7. Етичні аспекти проведення експериментів на живих об'єктах у сучасній науці.
8. Аналіз інформаційних потоків: як протидіяти «старінню» наукової інформації.
9. Цифрові бібліотеки та бази даних у системі інформаційного забезпечення дослідника.
10. Алгоритм вибору теми наукового дослідження та обґрунтування її актуальності.
11. Особливості дослідницької стадії: збір даних та контроль якості вимірювань.
12. Описова статистика у звітах про науково-дослідну роботу: візуалізація та інтерпретація.
13. Апробація результатів: роль конференцій та наукових публікацій у верифікації знань.
14. Роль керівника проекту: навички кадрового менеджменту та формування команди.
15. Тайм-менеджмент у реалізації довгострокових наукових грантів.

16. Управління ризиками в інноваційних наукових проектах.
17. Джерела фінансування науки в Україні: державний бюджет vs приватні інвестиції.
18. Національний фонд досліджень України: процедура подання та оцінки заявок.
19. Розробка бюджету наукового проекту: прямі та непрямі витрати.
20. Європейський дослідницький простір: можливості для українських вчених.
21. Кредитна та ступенева мобільність: переваги для професійного розвитку аспіранта.
22. Міжнародна технічна допомога: законодавче регулювання та звітність.
23. Стратегія підготовки грантової пропозиції: як зробити проект привабливим для донора.
24. Мотиваційне есе та резюме дослідника: ключові елементи успішної самопрезентації.
25. Індикатори успішності наукового проекту: кількісні та якісні показники.
26. Інтелектуальна власність як нематеріальний актив сучасної наукової установи.
27. Авторське право в цифрову епоху: захист наукових текстів та програмного забезпечення.
28. Патентні дослідження: як перевірити розробку на патентну чистоту.
29. Комерціалізація винаходів: від оформлення патенту до підготовки ліцензійної угоди.
30. Секрети виробництва (ноу-хау) як альтернатива патентуванню: переваги та недоліки.

10. Завдання для самостійної роботи

Самостійна робота включає теоретичну підготовку до практичних занять, опанування практичними навичками під час аудиторних занять відповідно до теми та практичній меті заняття, самостійне здобуття знань по темам, які не входять до плану аудиторних занять, аналіз та узагальнення інформації при підготовці до підсумкового контролю з дисципліни.

11. Форма і методи навчання

Форма навчання: денна. В умовах воєнного стану, надзвичайних ситуацій або надзвичайного стану (особливого періоду) форма здобуття освіти встановлюється згідно рішень органів виконавчої влади, ВЦА, місцевого органу управління освіти та Вінницького національного медичного університету для створення безпечного освітнього середовища.

Традиційні методи навчання: словесні; наочні; практичні.

Словесні: читання лекцій, роз'яснення за темами на практичних заняттях.

Методи навчально-пізнавальної діяльності: пояснювально-ілюстративний метод, репродуктивний метод, метод проблемного викладу, частково-пошуковий або евристичний метод, дослідницький метод.

Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності: індуктивні і дедуктивні методи навчання, методи стимулювання і мотивації навчання.

Методи контролю як методи навчання (контролю з боку викладача, самоконтролю, взаємоконтролю, самокорекції, взаємокорекції).

Наочні: показ презентацій лекцій у PowerPoint, демонстрація навчальних відеофільмів.

Практичні: конспектування лекцій, опрацювання за темами на практичних заняттях, підготовка та виступи з доповідями.

Методи контролю:

- Опитування (бліцопитування) та перевірка (вибіркова або фронтальна) теоретичних знань
- Диспути;
- Кейс-study (аналіз ситуаційних завдань)

12. Методи контролю та критерії оцінювання

Поточний контроль здійснюється у ході вивчення конкретної теми на кожному практичному занятті для визначення рівня сформованості окремої навички або вміння, якості засвоєння певної порції навчального матеріалу шляхом спостереження за навчально-пізнавальною діяльністю на заняттях, усного опитування, письмового контролю знань і умінь за допомогою письмових робіт (письмові відповіді на питання, вирішення ситуативних задач), дискусій, рольових ігор з теми заняття та тестового контролю з використанням набору стандартизованих завдань. Знання студента з теми та певного розділу оцінюють традиційною оцінкою згідно

чинного положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М.І.Пирогова.

Підсумковий контроль засвоєння дисципліни проводиться у вигляді диференційованого заліку відповідно до Основних положень організації освітнього процесу у ВНМУ та навчального плану ОНП «Стоматологія».

Критерії оцінювання засвоєння теоретичних знань та виконання практичних навичок під час підсумкового контролю

Основні критерії:
- Правильність, повнота та обсяг знань, їх точність;
- Якість відповіді здобувача освіти (обґрунтування, грамотність, чіткість)
- Навички використання теоретичних знань та вмінь.

Оцінка з дисципліни «Написання, фінансування та управління науковими проектами, реєстрація прав інтелектуальної власності» визначається з урахуванням поточної навчальної діяльності аспіранта із відповідних тем за традиційною 4-бальною системою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно) з подальшим перерахунком у 120-бальну шкалу.

Критерії оцінювання під час практичних занять:

Оцінка «відмінно» ставиться у випадку, коли аспірант знає зміст заняття та лекційний матеріал у повному обсязі, ілюструючи відповіді різноманітними прикладами; дає вичерпні, точні та змістовні відповіді без будь-яких підказок; викладає матеріал без помилок і похибок; вільно вирішує задачі та виконує практичні завдання різного ступеню складності, самостійно генерує інноваційні ідеї.

Оцінка «добре» ставиться за умови, коли аспірант знає зміст заняття та добре його розуміє, відповіді на питання викладає правильно, послідовно та систематично, але вони не є вичерпними, хоча на додаткові питання аспірант відповідає без помилок; вирішує всі задачі і виконує практичні завдання, відчуваючи складнощі лише у найважчих випадках.

Оцінка «задовільно» ставиться аспірантові на основі його знань всього змісту заняття та при задовільному рівні його розуміння. Аспірант спроможний вирішувати видозмінені (спрощені) завдання за допомогою підказок; вирішує задачі та виконує практичні навички, відчуваючи складнощі у простих випадках; не спроможний самостійно систематично викласти відповідь, але на прямо поставлені запитання відповідає правильно.

Оцінка «незадовільно» ставиться, коли аспірант не володіє обов'язковим мінімумом знань з програмного матеріалу та практичними навичками, відповідь не має конкретного характеру та жодної правильної думки або дає лише приблизну відповідь на одне-два запитання.

Оцінювання самостійної роботи здобувача освіти

Самостійна робота аспіранта оцінюється під час проведення підсумкового заняття шляхом усного опитування з тем, які не ввійшли до плану аудиторних занять. Оцінювання підготовлених повідомлень, презентацій з обраної теми здійснюється традиційною оцінкою

Оцінка **«відмінно»** виставляється аспіранту, який глибоко і всебічно розкрив проблему, логічно виклав основні питання, навів приклади із сучасних інформаційних джерел. Він уміє пов'язати матеріал даної теми з вивченими раніше розділами, що свідчить здатність аналізувати вивчений матеріал, а також чітко демонструє значення засвоєних теоретичних знань для практичної медицини.

Оцінка **«добре»** виставляється аспіранту, який знає і добре володіє теоретичним матеріалом, змістовно розкрив основні питання теми та її значення, але при цьому не виходив за межі посібника, методичних рекомендацій.

Оцінка **«задовільно»** виставляється аспіранту, який розкрив базові поняття та визначення з рекомендованої теми, але не розкрив її повністю, не розуміє медичних аспектів теми, не може пов'язати теоретичний матеріал із практикою.

Оцінка **«незадовільно»** виставляється, якщо робота не виконана.

Оцінювання індивідуальної роботи здобувача освіти

Контроль індивідуальної роботи відбувається при підготовці та проведенні відповідних заходів, а також при представленні результатів виконаної роботи, оцінюється до 10 балів.

Найбільш доцільним слід вважати такий підхід додавання індивідуальних балів з дисципліни:

- 10 балів – за призові місця на всеукраїнських олімпіадах з дисципліни та всеукраїнських і міжнародних (закордонних) наукових конференціях з наявністю друкованої роботи.

- 9 балів – за призові місця в університетських олімпіадах і наукових конференціях з наявністю друкованої роботи.

- 8 балів – за участь (якщо аспірант брав участь, але не посів призове місце) у всеукраїнських олімпіадах з дисципліни та всеукраїнських і міжнародних (закордонних) наукових конференціях з наявністю друкованої роботи.

- 6-7 балів - за участь (якщо аспірант брав участь, але не посів призового місця) в університетській олімпіаді, науковій конференції з наявністю друкованої роботи.

- 4-5 балів - за участь у науково-дослідній роботі кафедри в позанавчальний час

- 1-3 балів – за виготовлення на кафедрах схем, таблиць, презентацій та відеофільмів – з урахуванням важливості виконаної роботи.

Критерії оцінювання під час підсумкового заняття:

Оцінка «відмінно» виставляється у випадку, коли аспірант знає зміст тем дисципліни та лекційний матеріал у повному обсязі, ілюструючи відповіді різноманітними прикладами; дає вичерпні, точні та ясні відповіді без будь-яких навідних питань; викладає матеріал без помилок і похибок; вільно вирішує задачі та виконує практичні завдання різного ступеню складності, самостійно генерує інноваційні ідеї.

Оцінка «добре» виставляється за умови, коли аспірант знає зміст тем дисципліни та добре його розуміє, відповіді на питання викладає правильно, послідовно та систематично, але вони не є вичерпними, хоча на додаткові питання аспірант відповідає без помилок; вирішує всі задачі і виконує практичні завдання, відчуваючи складнощі лише у найважчих випадках.

Оцінка «задовільно» ставиться аспірантові на основі його знань всього змісту дисципліни та при задовільному рівні його розуміння. Аспірант спроможний вирішувати видозмінені (спрощені) завдання за допомогою навідних питань; вирішує задачі та виконує практичні навички, відчуваючи складнощі у простих випадках; не спроможний самостійно систематично викласти відповідь, але на прямо поставлені запитання відповідає правильно.

Оцінка «незадовільно» виставляється коли аспірант не володіє обов'язковим мінімумом знань з програмного матеріалу та практичними навичками, відповідь не має конкретного характеру та жодної правильної думки або дає лише приблизну відповідь на одне-два запитання.

Система перерахунку балів отриманих аспірантами

Дисципліна «Написання, фінансування та управління науковими проектами, реєстрація прав інтелектуальної власності» вивчається протягом 2 року навчання.

Підсумковий контроль (оцінка за дисципліну) визначається як сума оцінок поточної навчальної діяльності (до 120 балів) та оцінки кінцевого контролю – диференційного заліку (до 80 балів) і має складати від 122 (мінімум набраних балів, при яких підсумковий контроль вважається зарахованим) та максимально 200 балів.

Поточну успішність вираховують за весь курс вивчення дисципліни і визначають середнє значення традиційної оцінки, яку перераховують у рейтингові бали згідно 120- бальної шкали згідно рішення Вченої ради ВНМУ.

Підсумкове заняття (диференційований залік) здійснюється після завершення вивчення поточних тем. До підсумкового заняття допускаються аспіранти, які виконали всі види робіт, передбачені навчальною програмою, та при вивчені дисципліни набрали поточну кількість балів, не меншу за мінімальну – 72 бали.

Форма проведення диференційованого заліку є стандартизованою і включає контроль теоретичної і практичної підготовки. Інструкція оцінювання іспитів та диференційних заліків згідно рішення Вченої Ради ВНМУ (в основних положеннях з організації навчального процесу).

Кількість балів за диференційований залік відповідає шкалі: оцінка «5» 80–71 бал, оцінка

«4» – 70–61 бал, оцінка «3» 60–50 балів. Максимальна кількість балів за диференційований залік дорівнює 80. Підсумкове заняття вважається зарахованим, якщо аспірант набрав не менше 50 балів.

Отримані бали за підсумковий контроль відповідають фіксованій шкалі оцінок: оцінка «5» 200–180 бал, оцінка «4» – 179–160 балів, оцінка «3» 159–122 бали.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для диференційованого заліку
180-200	**A**	відмінно
170-179,99	**B**	добре
160-169,99	**C**	
141-159,99	**D**	задовільно
122-140,99	**E**	задовільно
60-121,99	**FX**	незадовільно з можливістю повторного складання
0-59,99	**F**	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення.

Зміст підготовки фахівців зумовлюється системою розроблених в університеті та узгоджених в установленому порядку навчально-методичних документів зі спеціальності (навчально-методичний комплекс спеціальності – НМКС) та з окремих дисциплін (навчально-методичний комплекс дисципліни – НМКД).

НМКС включає: концепцію підготовки фахівців; стандарти вищої освіти; робочі навчальні програми дисциплін.

НМКД включає: робочу навчальну програму дисципліни; плани практичних занять; завдання для самостійної роботи студентів; систему контролю знань (перелік питань до заліку, критерії оцінки, регламент проведення заліку з дисципліни); перелік програмних питань; список рекомендованої літератури; матеріали методичного забезпечення (тексти лекцій, методичні рекомендації для самостійної роботи студентів при підготовці до практичних занять, методичні вказівки для самостійної поза аудиторної роботи студентів, методичні вказівки для викладачів).

14. Рекомендована література

Основна література

1. Білоусова Н. О., Ромашко А. С. Інтелектуальна власність та патентознавство : підручник. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. 374 с.
2. Блага Н. В. Управління проєктами : навч. посіб. Львів : ЛьвДУВС, 2021. 152 с.
3. Бондаренко С. В. Управління інтелектуальною власністю в наукових проєктах : навч. посіб. Дніпро : Пороги, 2022. 210 с.
4. Васильєва Т. А., Леонов С. В. Фінансування наукових досліджень та розробок : навч. посіб. Суми : Університетська книга, 2021. 245 с.
5. Войтенко О. С. Управління проєктами : навч. посіб. Київ : КНУБА, 2020. 276 с.
6. Головко О. М. Правове регулювання наукової та науково-технічної діяльності в Україні : монографія. Харків : Право, 2023. 312 с.
7. Данилюк О. А. Грантовий менеджмент: від пошуку фонду до звітності : практ. посіб. Київ : Академвидав, 2022. 188 с.
8. Дорошенко О. Ф. Захист інтелектуальної власності в цифрову епоху. Київ : НДІ інтелектуальної власності, 2024. 196 с.
9. Закон України «Про наукову та науково-технічну діяльність» (зі змінами від 2024 р.).
10. Закон України «Про авторське право і суміжні права» (редакція від 01.01.2023).
11. Ковшун Н. Е., Девун О. І. Аналіз та реалізація проєктів : навч. посіб. Рівне : НУВГП, 2022. 350 с.

12. Копитко М. І. Управління інноваціями та інвестиціями : навч. посіб. у схемах і таблицях. Львів : ЛьвДУВС, 2022. 296 с.
13. Кузьмін О. Є. Управління міжнародними проєктами : підручник. Львів : Вид-во Львівської політехніки, 2023. 340 с.
14. Лукасевич-Крутник І. Р. Право інтелектуальної власності : підручник. Тернопіль : ТНЕУ, 2021. 412 с.
15. Методичні рекомендації щодо реєстрації об'єктів права інтелектуальної власності / Укрпатент. Київ, 2023. 120 с.
16. Орлюк О. П. Право інтелектуальної власності в Україні : підручник. Київ : Правова єдність, 2022. 560 с.
17. Попова Л. М., Хромов А. В. Інтелектуальна власність : підручник. Харків : Федорко, 2021. 262 с.
18. Приймак В. М. Управління проєктами. Збірник кейсів : навч. посіб. Київ : КНУ ім. Т. Шевченка, 2021. 268 с.
19. Сазонець І. Л., Ковшун Н. Е. Управління науковими проєктами : навч. посіб. Київ : ЦУЛ, 2021. 208 с.
20. Селіверстов В. В. Інвестування та фінансування проєктів : підручник. Київ : Університетська книга, 2023. 480 с.
21. Ткаченко О. В. Етика та комерціалізація наукових розробок. Київ : Наукова думка, 2024. 175 с.

Англомовні джерела

22. Burke J. J. Financial Services in the Twenty-First Century: Fintech and Financial Innovation. Cham : Palgrave Macmillan, 2021. 220 p.
23. Candelon J., Heutger M. Managing Global Science Projects. London : Springer Nature, 2023. 310 p.
24. Goleman D. Research Project Management: Tools and Techniques. New York : Routledge, 2022. 285 p.
25. Kerzner H. Project Management: A Systems Approach to Planning, Scheduling, and Controlling. 13th ed. Wiley, 2022. 848 p.
26. Lock D. Project Management. 11th ed. London : Routledge, 2021. 520 p.
27. Matthews K. The Economics of Banking and Research Financing. 4th ed. Singapore : World Scientific, 2024. 517 p.
28. Pinto J. K. Project Management: Achieving Competitive Advantage. 6th ed. Pearson, 2023. 592 p.
29. WIPO. World Intellectual Property Report 2024: Making Innovation Policy Work. Geneva : WIPO, 2024. 180 p.
30. Wysocki R. K. Effective Project Management: Traditional, Agile, Extreme, Hybrid. 9th ed. Wiley, 2023. 720 p.

Додаткова література

1. Васильківська В. В. Гранти для науковців: практичні поради. Одеса, 2022. 98 с.
2. Дунська А. Р. Управління проєктами розвитку міжнародного бізнесу : конспект лекцій. Київ : КПІ, 2022. 134 с.
3. Зайченко Ю. П. Гнучкі методології управління науковими дослідженнями. Київ, 2024. 112 с.
4. Кодекс інтелектуальної власності (проєкт змін 2024-2025). Київ, 2025. 240 с.
5. Мазур А. Г. Пошук та залучення фінансування для стартапів. Вінниця : ВНТУ, 2023. 145 с.
6. Охмат О. І. Управління портфелем проєктів в ІТ. Запоріжжя, 2024. 95 с.
7. Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність (Постанова КМУ № 579 зі змінами 2024 р.).
8. Ромашко А. С. Патентування результатів наукових досліджень за кордоном. Київ, 2022. 86 с.
9. Степаненко В. В. Оцінка комерційного потенціалу наукової ідеї. Харків, 2023. 130 с.

10. Тимошенко Н. М. Моніторинг та контроль виконання наукових грантів. Київ, 2021. 105 с.
11. Федорчук О. Г. Управління ризиками в науково-дослідних роботах. Дніпро, 2022. 142 с.
12. Чістякова І. М. Інтелектуальна власність та авторське право. Київ : Каравела, 2021. 204 с.
13. Шевченко О. В. Економічне обґрунтування наукових проєктів. Львів, 2024. 118 с.
14. Щебликіна І. О**.** Стратегії інноваційного розвитку економіки. Запоріжжя, 2024. 160 с.

Англомовні джерела

15. Casu B., Girardone C. Introduction to Banking and Project Finance. 3rd ed. Harlow : Pearson, 2022. 791 p.
16. European Commission. Horizon Europe Programme Guide. Brussels, 2023. 115 p.
17. Fleming Q. W. Earned Value Project Management. 5th ed. Project Management Institute, 2022. 250 p.
18. Larson E. W. Project Management: The Managerial Process. 8th ed. McGraw-Hill, 2021. 688 p.
19. OECD. Frascati Manual 2025: Guidelines for Collecting and Reporting Data on Research and Experimental Development. Paris, 2025. 420 p.
20. Rose K. H. Project Quality Management. 2nd ed. J. Ross Publishing, 2022. 240 p.

Інтернет-ресурси

1. **Національний фонд досліджень України (НФДУ)**: nrfu.org.ua
2. **Український національний офіс інтелектуальної власності та інновацій (IP Office)**: ipo.gov.ua
3. **Портал Horizon Europe в Україні**: horizon-europe.org.ua
4. **Funding & Tenders Portal (European Commission)**: ec.europa.eu/info/funding-tenders
5. **WIPO Academy** (навчальні курси з ІВ): welc.wipo.int
6. **Google Scholar** (наукометрична база): scholar.google.com
7. **Coursera** – Specialization "Project Management Principles and Practices": coursera.org
8. **Project Management Institute (PMI)**: pmi.org
9. **DSpace KPI** (Електронний архів наукових праць): ela.kpi.ua
10. **ResearchGate** (мережевий ресурс для вчених): researchgate.net
11. **Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського**: nbuv.gov.ua
12. **Elsevier Research Academy**: researcheracademy.elsevier.com
13. **Єдиний портал відкритих даних** (статистика фінансування науки): data.gov.ua
14. **Scopus** (міжнародна база цитувань): scopus.com
15. **Directory of Open Access Journals (DOAJ)**: doaj.org